

Úložiště energie přinesou revoluci možná i do Česka

Do roku 2020 by mohly mít systémy ukládání energie v Česku celkový výkon 90 až 100 megawattů. Boom má nastartovat státní program podpory i větší dostupnost domácích úložišť energie z fotovoltaických systémů. Brání mu ale neexistence potřebné legislativy.

Text / Alena Adámková

S rozvojem obnovitelných zdrojů a decentrálních energetických systémů se bez skladování energie neobejdeme. Zdroje pro akumulaci elektřiny se postupně využívají jak v elektrizační soustavě, tak v centrálním zásobování teplem a chladem, ale také v aplikacích, které se teprve nově objevují. Skladování se postupně uplatní ve všech oblastech elektroenergetiky – ve výrobě, přenosu a distribuci i ve spotřebě.

Trh s ukládáním energie je v Česku zatím v začátcích, celkově jsou v zemi instalována zařízení s výkonem mezi

rech na Českobudějovicku. S kapacitou až 1,75 MWh jde o největší zařízení svého druhu u nás. Celková investice dosáhla výše 24 milionů Kč. Zařízení formou řešení na klíč dodala společnost Siemens.

V rámci pilotního programu bude E.ON baterii primárně využívat ke kompenzaci odchylek obchodníka s elektrickou energií, ale cílem je vyzkoušet si v praxi další technické možnosti zařízení – rychlost reakce, kapacitu a vliv na síť. „Protože věříme, že baterie sehrají v budoucnosti energetiky významnou roli, snažíme se na to zodpovědně připravit a chceme dopředu získat zkušenosti z provozu tohoto zařízení v reálných podmínkách, tedy zkušenosti z výstavby, provozu i připojení. Naše poznatky by navíc mohly významně přispět v diskusi o legislativních změnách týkajících se baterií. Současná legislativa totiž s podobnými zařízeními nepočítá,“ upřesňuje Martin Zákasník.

Výstavbu velkého bateriového systému pro ukládání energie ohlásila loni i energetická společnost ČEZ, stát bude v Tušimicích na Chomutovsku. Stavba má začít letos, firma chce spustit zařízení na přelomu let 2018 a 2019. Projekt ČEZ by měl být mírně větší než zmíněné investice firm E.ON a Solar Global, instalovaný výkon bude 4 MW.

Podle Alice Horákové, mluvčí skupiny ČEZ, je projekt momentálně ve fázi příprav. „V současné době probíhá vnitřní schvalovací proces, následovat bude výběrové řízení na dodavatele, poté cca půlroční dodací lhůta na instalaci. Využití baterie plánujeme v rámci primární regulace během výkyvů ve spotřebě, nicméně půjde o testovací modulový systém – vyzkoušet si, jak v praxi vše funguje; ověření funkčnosti technologie apod.“ sdělila Alice Horáková. Bateriový systém by měl být zprovozněn v roce 2019.

Výkonný ředitel asociace pro akumulaci energie a baterie AKU-BAT CZ Jan Fousek nedávno řekl, že velkých bateriových úložišť energie se může v Česku do začátku roku 2019 začít stavět kolem dvaceti. V nejbližších měsících se podle něj začne u nás stavět čtyři až pět podobných projektů.

Asociace prosazuje, aby velké bateriové systémy měly v energetické legislativě podobné postavení, jako mají

pěti a sedmi megawatty. V následujících třech letech ale vzroste poptávka po domácích i komerčních systémech ukládání energie, je přesvědčen například Jaroslav Dorda, šéf portálu solarninovinky.cz. Do roku 2020 mohou být instalována zařízení s celkovým výkonem 90 až 100 megawattů a Česko by se mohlo stát jedním z předních trhů na východ od Německa.

Projekty velkých firem

V Česku už jsou v provozu první velkokapacitní baterie pro přebytečnou energii s kapacitou jedné megawatt-hodiny (MWh). Jednu z nich vybudovala firma Solar Global v Prakšicích na Uherskohradištsku.

Další velkokapacitní systém pro ukládání energie otevřela v polovině února společnost E.ON v Myslova-

Martin Zákasník

člen dozorčí rady E.ON Distribuce

Protože věříme, že baterie sehrají v budoucnosti energetiky významnou roli, snažíme se na to zodpovědně připravit a chceme dopředu získat zkušenosti z provozu tohoto zařízení v reálných podmínkách, tedy zkušenosti z výstavby, provozu i připojení.

**100
MW**

Do roku 2020 mohou být instalována zařízení s celkovým výkonem 90 až 100 megawattů a Česko by se mohlo stát jedním z předních trhů na východ od Německa.

přečerpávací vodní elektrárny, a aby mohly být využívány jako regulační zdroj, tak jak tomu je v některých západních zemích. Nová legislativa, jež má umožnit využívání velkých úložišť pro energetickou síť, by mohla být schválena letos, přeje si asociace AKU-BAT CZ. Podobná legislativa byla už přijata například v Německu či Velké Británii.

Předseda Rady ERÚ Vladimír Outrata se domnívá, že téma akumulace je obsáhlejší a kromě baterií je do něj třeba započítat také podzemní zásobníky plynu. „Potřebovali bychom nějakou trošku širší vizi, jak s tím zacházet. Bateriové systémy jsou samozřejmě dobré, ale stále je to záležitost pro ukládání v řádu hodin, maximálně dnů. Pakliže budeme mít velký rozvoj obnovitelných zdrojů, budeme se muset dostat k ukládání energie na delší dobu, třeba na sezonu,“ dodal Vladimír Outrata.

Když chybí legislativa...

Ministerstvo průmyslu a obchodu chtělo boom instalace bateriových systémů podpořit. Práce na novelce energetického zákona, která by umožnila provozovatelům baterií poskytovat tzv. systémové služby pro společnost ČEPS, se však prozatím zastavily.

Připomínky oborové asociace AKU-BAT CZ navíc Energetický regulační úřad smetl ze stolu. Těžit z toho budou velcí hráči jako ČEZ či EPH.

Státem vlastněný podnik ČEPS sice v nových pravidlech provozování přenosové soustavy umožnil využití baterií k dodávce podpůrných služeb, ale jen někomu. Tuto možnost dostanou jen majitelé baterií funkčně propojených s provozováním turbogenerátorů o elektrickém výkonu nejméně deset megawattů. Tedy hlavně vlastníci uhelných elektráren a tepláren. Baterie tudíž nebude možné využít třeba ke stabilizaci výkonu větrných elektráren ani se nebude vyplácet stavět je samostatně.

Proti navrženým pravidlům podalo námitku oborové sdružení AKU-BAT CZ, které mimo jiné zastupuje i první dva investory do záložních bateriových systémů – energetické skupiny E.ON a Solar Global. Jenže Energetický regulační úřad potvrdil platnost návrhu společnosti ČEPS v původním znění.

„Navrhované změny nejsou v rozporu s právními předpisy ani nedochází k založení značné nerovnováhy v právech a povinnostech účastníků trhu,“ uvedl regulátor na svém webu.

Zdroj webu Euro.cz za výsledným rozhodnutím vidí lobbování velkých energetických skupin ČEZ a EPH. Právě ty dlouhodobě nejvíce vydělávají na poskytování podpůrných a systémových služeb pro přenosovou soustavu ČEPS.

ADVERTORIAL

EK011461

Pojďme dělat rozumné a chytré věci i bez populární „smart“ nálepky

Smart je pro Čechy složitý pojem, jehož význam tuší sotva dvě pětiny z nich.

V energetice jde přitom o jednoduchý princip: při využití nejmodernějších technologií to znamená snížení spotřeby energií, aniž bychom omezili svůj komfort. Výsledkem bude finanční úspora, ohleduplné chování vůči přírodě a voilá, jsme smart!

Pokud se podíváme na to, co by české domácnosti díky takovému přístupu získaly, tak je to snížení spotřeby elektřiny na svícení až o 30 % a energie pro vytápění až o 50 %. Mluvíme o poměrně velkých finančních objemech. Podle různých statistik totiž zhruba dvě třetiny energií využívají české domácnosti právě k vytápění a ze sedmi procent na osvětlení.

Aleš Pospíšil

manažer vnějších vztahů společnosti Centropol, významného dodavatele elektřiny a plynu v ČR

O to více je pro nás výzvou být o krok napřed a jako zodpovědná energetická firma zákazníkovi nabídnout dlouhodobě efektivní řešení. Tedy takové, kdy neplatí za energie více, než bezpodmínečně musí, a současně nemusí rezignovat na své zvyky a pohodlí (ostatně jak si to přejí téměř dvě třetiny domácností).

www.centropol.cz

CENTROPOL